

گزاره برگ: دانش نگار

مدیریت رانندگی تحت تاثیر داروهای پزشکی

گروه هدف: مدیران و سیاستگذاران حوزه حوادث ترافیکی



افزایش ۱/۲ تا ۷/۵ برابری خطر حوادث ترافیکی در اثر مصرف داروهای پزشکی



قطب توسعه دانش ترافیک

مرکز تحقیقات مدیریت پیشگیری از
مصدومیت های حوادث ترافیکی

دانشگاه علوم پزشکی تبریز

Road Traffic Injury Research Center
Tabriz University of Medical
Sciences

• در ایران، داروهای پزشکی با یک بروشور به بیمار ارائه میشوند که اغلب شامل توصیه های لازم برای رانندگی **نیستند** یا یک توصیه **کلی** درباره رانندگی را شامل می شوند. از طرفی، فقط حدود ۵۵ درصد از مردم، این بروشورها را مطالعه میکنند، لذا بروشورها به تنهایی آگاهی بخش بنظر نمی رسند.

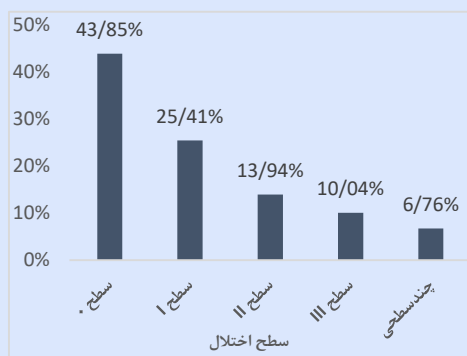
• **قطب** سلامت و ترافیک وزارت بهداشت، اولین مطالعه تحقیقی را در این زمینه انجام داده و طبقه بندی **اولیه** ای را مطابق شکل مقابل ارائه کرده است. هرچند جهت اجرای کشوری آن نیاز به ارزیابی های وسیع و جامعتری میباشد.

در ایران، فعلا هیچ برنامه مدون مصوبی در زمینه رانندگی تحت تاثیر داروها وجود ندارد.

• حال آنکه، تقریبا تمام کشورهای **پیشرو** در زمینه ایمنی ترافیک، برنامه مدون اجرا شده ای در این خصوص دارند. از جمله این برنامه ها، سیستم های هشدار و طبقه بندی در حیطه داروها و رانندگی است که از حدود دو دهه قبل راه اندازی شده است.

• به طور مثال، کشورهای اسکانیدیناوی، ژاپن و فرانسه، از سیستم طبقه بندی دارویی در رانندگی استفاده میکنند.

مثال برچسب گذاری بسته بندی دارویی در کشور فرانسه



طبقه بندی اولیه داروهای دارونامه ایران بر اساس سطح تاثیر بر رانندگی

بر اساس برنامه مداخلات ویژه و اقدامات کلیدی اولویت دار جهت کاهش مرگ، مصدومیت و پیامدهای موثر بر سلامت ناشی از حوادث ترافیکی، پیشنهاد میگردد اقدامات زیر به ترتیب اولویت اجرا گردد:

- **Labeling** داروهای پزشکی با تاثیر بالا در ایمنی ترافیک
- آموزش پرسنل نظیر ارائه دهندگان خدمات سلامت و پلیس در حیطه داروها و رانندگی
- ارتقای دانش و نگرش مردم در حیطه داروها و رانندگی

دانش نگار

منابع

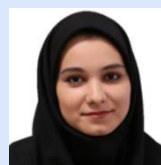
1. هرزندجدیدی. توسعه و ارزیابی مقدماتی سامانه طبقه بندی داروهای تجویزی موثر بر ایمنی ترافیک (Doctoral dissertation, دانشگاه علوم پزشکی تبریز، دانشکده بهداشت).
2. Ivers T, White ND. Potentially driver-impairing medications: risks and strategies for injury prevention. American journal of lifestyle medicine. 2016 Jan;10(1):17-20.
3. Monteiro SP, van Dijk L, Verstraete AG, Álvarez FJ, Heissing M, De Gier JJ. Predictors for patient knowledge and reported behaviour regarding driving under the influence of medicines: a multi-country survey. BMC Public Health. 2012 Dec;12:1-3.
4. Harzand-Jadidi S, Pourasghar F, Sadeghi-Bazargani H, Farahbakhsh M. Categorization and labeling systems concerning driving-impairing medicines: A scoping review. Traffic Injury Prevention. 2023 May 19;24(4):287-92.
5. Harzand Jadidi S, Farahbakhsh M, Sadeghi-Bazargani H, Pourasghar F. Adaptation of a European categorization system for driving-impairing medicines in Iran. Traffic injury prevention. 2023 Jul 4;24(5):387-92.



همایون صادقی بازرگانی
استاد تمام اپیدمیولوژی
رئیس مرکز تحقیقات



مصطفی فرح بخش
روانپزشک



سپیده هرزندجدیدی
کارشناسی ارشد سلامت
و ترافیک
پژوهشگر مرکز تحقیقات